

Avstrija: Zveznemu zavodu za vprašanja gorskih kmetov grozi razpustitev

Avstrijski minister za kmetijstvo Wilhelm Molterer namerava združiti Zvezni zavod za vprašanja gorskih kmetov še s petimi drugimi zveznimi uradi. S tem pa se ne strinjajo avstrijski Zeleni ter Kmečka zveza Avstrije (Agrarbündnis Österreich), ki zahtevajo, da se zavod razvije v evropski znanstveni center za gorska in ekološko občutljiva območja. [Več na strani 1](#)

Brennerska avtocesta kljubuje prometnemu kolapsu

Če bo obseg prometa na avtocesti A 22 na relaciji Innsbruck – Bolzano še naprej naraščal tako skokovito kot v zadnjih 17 letih, odkar so jo odprli, cesta leta 2010 ne bo mogla sprejemati več toliko prometa in bo 166 dni v letu, to je vsak drugi dan, zaradi preobremenjenosti prišlo do popolnega zastoja prometa, ugotavlja v svoji raziskavi inž. Giampietro Mezzi. [Več na strani 2](#)

Brkati ser v Alpah

Ponovna naselitev brkatega sera na čezmejnem območju Alp je obrodila prve sadove! V avstrijskem Narodnem parku Visoke Ture sta bila na svobodo izpuščena dva mlada brkata sera, v italijanskem Narodnem parku Stilsferjoch (Parco Nazionale dello Stelvio) in v Franciji pa so spomladi opazili tri legla te živalske vrste. [Več na strani 3](#)

Avstrija: Zveznemu zavodu za vprašanja gorskih kmetov grozi razpustitev

Avstrijski minister za kmetijstvo Wilhelm Molterer namerava združiti Zvezni zavod za vprašanja gorskih kmetov še s petimi drugimi zveznimi uradi. S tem pa se ne strinjajo avstrijski Zeleni ter Kmečka zveza Avstrije (Agrarbündnis Österreich), ki zahtevajo, da se zavod razvije v evropski znanstveni center za gorska in ekološko občutljiva območja.

Wolfgang Pirkhuber, tiskovni predstavnik za področje kmetijstva pri avstrijskih Zelenih, je predlagal, da bi lahko zavod v prihodnje prevzel naloge, kot so:

- raziskovanje problematike gorskih območij in ekološko občutljivih območij,
- sodelovanje in izmenjava z drugimi raziskovalnimi inštitucijami za gorska območja in okoljsko-gospodarskimi inštituti v Evropi,
- analiza in razvoj trajnostnih, ekonomskih in socialnih programov za gorska in ekološko občutljiva območja in
- temeljne dejavnosti in razvoj alternativ brez uporabe genske tehnologije.

Po mnenju Pirkhuberja bi lahko uresničitev teh ciljev lahko dosegli samo s povečano rabo sredstev iz drugih virov.

Kot dodaten argument za širitev zavoda pa je navedel še vseevropsko priznanje, ki ga je zavod med drugim prejel za raziskave o ustanavljanju ekološko občutljivih območij, na katerih se genska tehnologija ne uporablja. Razen tega so predeli s hribovskimi kmetijami in razvojno zapostavljeni predeli avstrijskega podeželja velikega pomena, saj leži npr. 57 % kmetijskih zemljišč v Avstriji v gorskem svetu, kar predstavlja največji odstotkovni delež znotraj Evropske unije.

Kmečka zveza Avstrije (Agrarbündnis Österreich) se seveda ne strinja z dejstvom, da bo zavod, ki kritično spremlja razvoj genske tehnologije, izgubil svojo samostojnost, medtem ko informacijska služba »Genska tehnologija in mi« (Plattform Gentechnik und Wir) prejema nemajhno pomoč iz proračunskih sredstev. Razprava o priključitvi zveznega zavoda zveznemu uradu in raziskovalnemu centru za kmetijstvo je tekla že v lanskem septembru.

Vsebina

Avstrija: Zveznemu zavodu za vprašanja gorskih kmetov grozi razpustitev.....	1
Izboljšave pri preusmeritvi tranzitnega prometa na železnico na območju Alp ...	2
Raziskovalni projekt REGALP za spreminjanje kulturne krajine.....	2
Brennerska avtocesta kljubuje prometnemu kolapsu.....	2
Pregled politike gorskih območij v Franciji.....	2
Gorskim območjem v Piemontu namenili osem milijonov evrov.....	3
Podjetje Compagnie des Alpes širi svoje dejavnosti...	3
Brkati ser v Alpah.....	3
Pozitivne točke za ekološko kmetovanje.....	3
O tem in onem.....	4
Prireditve.....	4

Izboljšave pri preusmeritvi tranzitnega prometa na železnico na območju Alp

Trenutno je skorajda 90 odstotkov tovornih vozil evropskega voznega parka visokih 4 metre, to pa povzroča težave pri transportu blaga po železnici skozi Alpe, saj so profili predorov nižji.

Po naročilu Švicarskega prometnega kluba (Der Verkehrsclub der Schweiz – VCS) je bila izdelana raziskava, na podlagi katere bi bilo mogoče med seboj primerjati različne rešitve za boljšo izkoriščenost obstoječih čezalpskih železniških zmogljivosti.

Raziskava ocenjuje, da bi uporaba francoskega sistema „potujoče avtoceste“ tipa „Modalohr“ na razdalji od Gotthard do Lötschberga omogočila prevoz 400.000 tovornih vozil na leto in ne samo 56.000, kot je to bilo leta 2001. Sistem vagonov z znižano transportno platformo bi dopuščal prevoz 4 metre visokih tovornjakov. Pogoj za to bi bile nove in dražje nakladalne površine, kar pa bi se hitro obrestovalo.

V Švici podjetje Hupac International SA, ki je upravljavec potujoče avtoceste, že zdaj izvaja poskuse z nizkopodno zasnovanimi vagoni iz Kanade. Odločitev mora biti sprejeta leta 2003.

Vir : Švicarski prometni klub (<http://www.vcs-ate.ch>, nem./frank./ital.)

Raziskovalni projekt REGALP za spreminjanje kulturne krajine

Krajina dobiva kot vezni člen med naravo in kulturo v zadnjih letih znotraj Evropske unije vedno večji politični pomen.

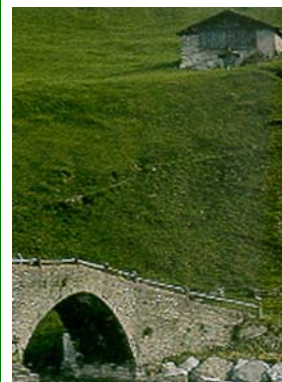
V prihodnje bo kulturna krajina v okviru regionalnega razvoja imela še večjo vlogo, istočasno se bo tudi vedno hitreje spreminjala.

Raziskovalni projekt „REGALP – razvoj prostora in spreminjanje kulturne krajine na primeru Alp“, za katerega so zagotovljena finančna sredstva iz 5. okvirnega raziskovalnega programa Evropske unije, preučuje doslej še ne dovolj znane povezave med prostorskim razvojem in spreminjanjem kulturne krajine ter tako prispeva k novi usmeritvi politike na evropski in nacionalni ravni, katere cilj je uveljavitev zahtev trajnostnega razvoja.

Pri projektu sodelujejo raziskovalci z najrazličnejših znanstvenih področij iz šestih alpskih držav. Raziskave izvajajo v celotnem alpskem prostoru, v pilotnih regijah, ki so bile izbrane v vsaki sodelujoči državi, pa tesno sodelujejo z lokalnimi akterji.

Vir: zgibanka REGALP. Več na spletnem naslovu <http://www.regalp.at>.

kulturna krajina

© Gesellschaft für ökologische
Forschung e.V.

Brennerska avtocesta kljubuje prometnemu kolapsu

Če bo obseg prometa na avtocesti A 22 na relaciji Innsbruck – Bolzano še naprej naraščal tako skokovito kot v zadnjih 17 letih, odkar so jo odprli, cesta leta 2010 ne bo mogla sprejemati več toliko prometa in bo 166 dni v letu, to je vsak drugi dan, zaradi preobremenjenosti prišlo do popolnega zastoja prometa, ugotavlja v svoji raziskavi inž. Giampietro Mezzi.

Po njegovih podatkih se je število vozil z 9471 v letu 1974 sedaj povzpelo na kar 35847 vozil; letna rast je dosegla 3,4 %. Če se bo tak tempo nadaljeval, lahko Brenner pričakuje pravi prometni kolaps.

Po drugi strani pa Helmuth Moroder, podpredsednik CIPRE-International, v prvem delu Poročila o Alpah ugotavlja, da zmogljivosti čezalpskih železniških povezav še zdaleč niso izčrpane in da je bilo v letu 1995 na Brennerju izkoriščenih samo 32 % obstoječih zmogljivosti pri prevozu blaga.

Vir: Alto Adige 31.05.2002; 1. Poročilo o Alpah

Pregled politike gorskih območij v Franciji

Delovna skupina za obveščanje senata, drugega doma francoskega parlamenta, je obiskala francoske Alpe, da bi pregledala, kakšno politiko izvaja Francija v gorskih območjih.

27-članska delegacija, ki je bila ustanovljena februarja lani, je kritično izpostavila zlasti zakon o gorskih območjih iz leta 1985 in ga ocenila kot „preveč zaščitniškega“ glede na urbanistično planiranje.

Prav tako se je delegacija na splošno zavzela za razvoj evropske politike gorskih območij. Oktobra letos bo svoja stališča in sklepe predstavila vladi in parlamentu.

Vir: Dauphiné libéré, 28.05.2002

Gorskim območjem v Piemontu namenili osem milijonov evrov

Italijanska dežela Piemont je odobrila osem milijonov evrov za elektrifikacijo hribovskih vasi ter za izboljšanje žetve in trženja gozdnih proizvodov v gorskih območjih. Z elektrifikacijo se bo tako mogoče upreti odseljevanju prebivalstva iz visokogorskih krajev in olajšati opravljanje kmetijskih in gozdarskih dejavnosti. Kritje 90 % stroškov za postavitev daljnovodov je tako zagotovljeno, vendar pod pogojem, da gre za projekte, ki so smiselni z družbeno-gospodarskega vidika in sprejemljivi za okolje.

Povečali naj bi tudi produktivnost pri gospodarjenju z gozdovi. Predvidena je finančna pomoč pri nabavi strojev in opreme ter pri ustvarjanju potrebnih struktur za načrtovano delo, in sicer od podiranja in prevoza dreves do obdelave surovega lesa ter njegovega trženja. Zastavljen cilj je večja učinkovitost pri delu, izboljšanje „ekološke trajnosti“ in večja kakovost proizvodov.

Vir: <http://www.regione.piemonte.it/> (v ital.), 28.05.2002

Podjetje »Compagnie des Alpes« širi svoje dejavnosti

Podjetje »Compagnie des Alpes« (CDA), največji upravljavec smučišč na svetu, poskuša povečati raznovrstnost svoje ponudbe priložnosti dejavnosti, zato je objavilo javno ponudbo za nakup vrednostnih papirjev družbe Grévin & Cie. To podjetje namreč vodi številne ustanove na področju kulture in rekreacijskih dejavnosti. V letu 2001 je njen promet znašal okrog 90 milijonov evrov, čisti dobiček pa 3,3 milijone evrov. Cilj je ustanovitev enega največjih športno-rekreativnih središč v Evropi s skupno 17 milijoni obiskovalci v 24 krajih v petih evropskih državah.

Znan pariški muzej Grévin, v katerih so razstavljene voščene lutke znamenitih osebnosti, bo torej prešel v roke podjetja Compagnie des Alpes.

Vir : <http://www.compagniedesalpes.com/> (v frank. ali angl.)

Brkati ser v Alpah

Ponovna naselitev brkatega sera na čezmejnem območju Alp je obrodila prve sadove! V avstrijskem Narodnem parku Visoke Ture sta bila na svobodo izpuščena dva mlada brkata sera, v italijanskem Narodnem parku Stilsferjoch (Parco Nazionale dello Stelvio) in v Franciji pa so spomladi opazili tri legla te živalske vrste.

Po prepričanju strokovnjakov je kljub 70 osebkom, ki sedaj živijo v Alpah, nujno dolgoročno naseljevanje mladičev, saj bo ta populacija samo sposobna preživeti na ta način. V okviru projekta ponovne naselitve živalskih vrst, ki ga med drugim financirata Narodni park Visoke Ture in Svetovni sklad za varstvo narave WWF (World Wild Fund For Nature), potekajo v Avstriji poskusi ponovne naselitve brkatega sera, ki so ga na območju Alp iztrebili v 19. stoletju.

Od leta 1986 dalje je bilo v Alpah na prosto izpuščenih skupno 114 osebkom. Mladiča Ambo in Franz, ime sta dobila po svojih botrih, bodo poleti še naprej spremljali in skrbeli zanj, nato pa ju postopoma začeli spuščati v njun prvobitni življenjski prostor. Avgusta bosta prepuščena lastni iznajdljivosti in zapustila dolino, v kateri so ju vzgojili.

Vir: Die Südschweiz, 01.06.2002: sporočilo za medije WWF Avstrija, 31.05.2002. Več na spletni strani <http://www.wwf.at/News/news679> (v nem.).

Brkati ser (*Gypaetus barbatus*)

© WWF / Hans Glader

Pozitivne točke za ekološko kmetovanje

Inštitut za raziskovanje ekološkega kmetovanja (Forschungsinstitut für biologischen Landbau) v švicarskem kraju Frick je kar 24 let izvajal dolgoročni poskus, na podlagi katerega naj bi znanstveno utemeljili prednosti ekološkega kmetijstva.

V okviru edinstvenega poskusa v svetovnem merilu je bila opravljena primerjava med različnimi metodami pridelovanja z različnih vidikov – glede na donos, rodovitnost tal, uporabo energije. Bistvo poskusov je v tem, da je ob 50-odstotnem zmanjšanju gnojil in energije ter 97-odstotnemu zmanjšanju uporabe pesticidov v zadnjih 21 letih v primerjavi s tradicionalnimi metodami donos upadel samo za 20 odstotkov. Razen tega je v tleh na poskusnih zemljiščih, ki so namenjena ekološki pridelavi, najti dvakrat več mikroorganizmov, deževnikov in določenih vrst hroščev, to pa potrjuje dejstvo, da je tu rodovitnost večja.

Za ta zemljišča je značilna tudi večja biotska raznovrstnost. Spoznanja, do katerih so prišli švicarski raziskovalci, so pomembna prav za Alpe, kjer so metode ekološkega kmetovanja v splošnem veliko bolj razširjene kot na drugih območjih, a tudi za trajnostni razvoj, ki ga spodbujajo povsod po svetu.

Vir: Forschungsinstitut für biologischen Landau, <http://www.fibl.ch/> (nem./angl./frank.)

O tem in onem

Javna prevozna sredstva v Alpah

Sekcija Nemškega planinskega društva (Deutscher Alpenverein) je objavila zbirko spletnih povezav o javnih prevoznih sredstvih za posamezne alpske države (Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Nemčija, Slovenija in Švica), ki lahko zainteresiranim služi kot vabilo za načrtovanje naslednjega izleta v Alpe.

<http://www.alpenverein-krefeld.de/verkehr/verkehr1.htm> (v nem.)

Filmska upodobitev sodobnega pastirskega življenja

Po „Sennenballade“ (Planšarska balada) in „Bauernkrieg“ (Kmečka vojna) se je režiser Erich Langjahr še tretjič odločil spopasti z osnovnimi vprašanji človekovega obstoja. V svojem zadnjem filmu „Potovanje pastirjev v tretje tisočletje“ (Hirtenreise ins dritte Jahrtausend) poskuša dognati, kako živijo pastirji danes, v času preobrata in sprememb vrednot med tradicijo in prihodnostjo, in predstaviti pastirstvo kot svojstven način življenja in svetovni nazor. Predpremiere filma bo 28. avgusta 2002 na Expo 02, v kinodvoranah pa ga bodo začeli predvajati meseca oktobra. Nadaljnje informacije: <http://www.langjahr-film.ch> (nem./frank./angl.); info@langjahr-film.ch

TransALPedes praznuje deset let

Pred desetimi leti se je začel projekt TransALPedes: osem strokovnjakov in medijskih ustvarjalcev, ki so jih spremljale izmenjavajoče se skupine gostov, je v štirih mesecih v znamenje protesta proti grozečemu uničevanju alpskega prostora prehodilo celotni alpski lok, kar je skoraj 2000 km. Pri projektu je aktivno sodelovalo 800 posameznikov, v več kot sto krajih so navezali stike z angažiranimi domačini.

Rezultati projekta TransALPedes so sedaj v knjižni obliki izšli pri züriški založbi Rotpunktverlag pod naslovom „Žarenje planin ali po sledih pešpoti TransALPedes od Dunaja do Nice“ (Alpenglühn. Auf TransALPedes-Spuren von Wien nach Nizza). Slikovno gradivo si lahko ogledate na spletni strani:

<http://www.alpenbuero.ch/veranstaltungen/TransALPedes.htm>

Dodatni protokoli Alpske konvencije

Odbor za zunanjo politiko poslanske zbornice v Rimu je podprl ratifikacijo vseh dodatnih protokolov Alpske konvencije, tudi protokola o turizmu ter protokola o prometu, ki sta bila do nedavnega sporna, kot smo že poročali v številki 09/2002 našega glasila. Južnotirolska poslanca Zeller in Brugger sta v zvezi s tem poudarila, kako pomembno je, da je bila Alpska konvencija sprejeta v celoti.

V Nemčiji je proces osveščanja javnega mnenja zaključen. Ratifikacijo konvencije je pričakovati sredi junija.

Vir: Südtirol Aktuell, 31.05.2002; CIPRA-International

Ustanovitelji in akterji etnografije v Alpah

Mednarodni posvet ob 30-letnici revije „Monde alpin et rhodanien“

Ob tridesetletnici revije „Monde alpin et rhodanien“ organizira Centre alpin et rhodanien d’Ethnologie mednarodni posvet, na katerem bodo pozornost posvetili zlasti Dofinejskemu muzeju ter muzejem v alpskem loku na splošno kakor tudi vsem tistim posameznikom, ki se s svojim delom trudijo le-te ohraniti pri življenju – od ustanoviteljev do današnjih akterjev.

14.-16. november 2002 v prostorih Dofinejskega muzeja v Grenoblu. Več informacij: Centre alpin et rhodanien d’Ethnologie, Musée dauphinois, 30, rue Maurice-Gignoux, F-38031 Grenoble Cedex 1

Prireditve

Trajnostni razvoj in multifunkcionalnost kmetijstva v gorskih območjih.

6. - 8. junij 2002. Ecole cantonale d’agriculture – Châteauneuf/Sion, Valais, Švica. Nadaljnje informacije: <http://www.srva.ch/esp/pdf/multimont.pdf> (v frank.)

"Vizije za Rensko dolino" 11. junij 2002, prireditveni dom "Cubus", Wolfurt. Predavanja in razprave o prihodnosti Renske doline v Vorarlbergu. Informacije na spletnem naslovu: <http://www.v-a-i.at> (v nem.)

Prvi svetovni forum o obnovljivih energijah: „Politika in strategije. Tema: obnovljive energije – prva agenda Agende 21“. 13. - 15. junij 2002. Sejem Berlin. Organizator: Word Council for Renewable Energy. Informacije in prijava na spletni strani: <http://www.world-renewable-energy-forum.org> (nem. /angl.) ali na e-naslov: info@world-council-for-renewable-energy.org

Razstava „Krasni novi alpski svet“. 15. - 23. junij 2002, Castello della Contessa Adelaide, Susa (Torino). Informacije: CIPRA-Italija na e-naslovu: cipra@arpnet.it

„Alpe – včerajšnji sneg?“ 18. junij 2002. Univerza Zürich Irchel. 14. okoljski raziskovalni dan Univerze Zürich. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.unizh.ch/uwinst/aktuelles/uft02/index.html> (v nem.)